

**FIȘA DISCIPLINEI**  
**anul universitar 2021-2022**

**1. Date despre program**

1.1. Instituția de învățământ	<b>Universitatea Babeș-Bolyai</b>
1.2. Facultatea	<b>de Teologie Ortodoxă</b>
1.3. Departamentul	<b>de Teologie Ortodoxă</b>
1.4. Domeniul de studii	<b>Artă sacră</b>
1.5. Ciclul de studii	<b>NIVEL MASTER</b>
1.6. Programul de studii	<b>Predare în limba română Curs - Atelier- Seminar - Laborator la zi - cu frecvență</b>

**2. Date despre disciplină**

2.1. Denumirea disciplinei	<b>Instrumente de cunoaștere și cercetare în reconfigurarea discursului plastic al compoziției artei sacre contemporane I</b>			2.2. Cod disciplină	OMR4021		
2.3. Titularul activității de curs	<b>lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU</b>						
2.4. Titularul activității de seminar	<b>lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU</b>						
2.5. Anul de studiu	<b>I</b>	2.6. Semestrul	<b>2</b>	2.7. Tipul de evaluare :	<b>E</b>	2.8. Regimul disciplinei	<b>DSIN</b>

**3. Timpul total estimat**

3.1. Număr ore pe săptămână	<b>4</b>	din care: 3.2. curs	<b>2</b>	3.3. seminar/laborator	<b>2</b>
3.4. Total ore din planul de învățământ	<b>56</b>	din care: 3.5. curs	<b>28</b>	3.6. seminar/laborator	<b>28</b>
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după suport de curs, bibliografie și notițe					5
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
• Examinări					3
• Activități practice de atelier/Curatoriat artistic					49
Total ore activități individuale					<b>94</b>
3.7 Total ore studiu individual	94				
3.8 Total ore din planul de învățământ	56				
3.9 Total ore pe semestru	<b>150</b>				
3.10 Numărul de credite	<b>5</b>				

*G. Mărușca*

#### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
4.2. De competențe	Aptitudini artistice plastice

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului / Curatoriat artistic	<i>Sală de curs teoretic cu bănci-amfiteatru, sală dotată cu tablă, sală de lectură, ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, săli de muzeu, spații ecleziale, galerii de artă</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală de curs teoretic cu bănci-amfiteatru, sală dotată cu tablă, sală de lectură, ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, săli de muzeu, spații ecleziale, galerii de artă</i>

#### 6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Compoziția în arta vizuală și arta sacră – identificarea curentelor artistice C2. Evidențierea unor biografii selective ale artiștilor consacrați C3. Moduri de interpretare plastică a compozițiilor artiștilor consacrați expuse în antiteză cu metodele plastice moderne - Studii comparative și interpretări C4. Capacitatea de a se adapta diferitelor tipuri de exprimare plastică în funcție de destinație C.5. Dobândirea unor strategii curatoriale
Competențe transversale	- CT1. Dobândirea unei conștiințe artistice asumate în creație

#### 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	7.1.1. Aprofundarea instrumentelor de cunoaștere și cercetare în reconfigurarea discursului plastic al compoziției artei sacre contemporane
7.2 Obiectivele specifice	7.2.1. Capacitatea de a realiza o sintetizare a unei abordări anume a compozițiilor de referință în artă 7.2.2. Cunoașterea comparativă a stilisticii și a conceptelor ideatice din arta vizuală și arta sacră (tradițională și contemporană) 7.2.3. Capacitatea de a sintetiza și de a reinterpretă anumite abordări a artiștilor consacrați 7.2.4. Capacitatea de a dobândi acea conștiință artistică asumată în creație

G. Mărușca

## 8. Conținuturi

### 8.1. Master an I semestrul II

#### Curs: Instrumente de cunoaștere și cercetare în reconfigurarea discursului plastic al compoziției artei sacre contemporane I

##### Domenii de competență:

- Anluminura : manuscrisul miniat, aplicații ale ornamenticii universale acordând o atenție specială revalorizării specificului tradițional românesc, grafica de carte;
- Icoana : icoana tradițională, reinterpretări iconografice contemporane, aplicații: altarul de familie-poliptic, icoana portativă; pe diferite suporturi: lemn, pânză, hârtie manuală, metal, piatră, lut ars;
- Pict-obiect : personalizarea obiectelor de cult; batista de anafură; Sculptură-Modelaj: personalizarea mobilierului bisericesc;
- Pictura monumentală : compoziții murale în tehnica pastel, „a secco” și mixt;
- Pictura de șevalet : ipostaze ale portretului: portrete votive, portrete comemorative, portrete de ierarhi, etc.; peisaj; interpretări contemporane, elaborarea de compoziții cu conotații religioase a căror arie de investigare e permisibilă de la impresionism, expresionism, abstracționism, conceptualism (Ready made - apropierea unor obiecte din viața cotidiană de către un artist pentru a le re-prezenta într-un context nou artistic), minimalism, instalație, land-art.

8.1. Tematică pentru curs	Metode de predare	Observații
<b>1. Ateliere de exersări tradiționale și reconfigurări contemporane I</b>	Prelegere Videoproiector Biblioteca Calculator	<b>2ore</b>  Curs teoretic
<b>2. Pasul 1: Prezentarea materialului documentar</b> Schیțe-studii de analiză a materialului propus	Prelegere Materiale didactice imprimate	<b>2ore</b>  Curs teoretic
<b>3. Pasul 2: Propuneri de concepte compoziționale - Aplicații practice</b> <b>Pasul 3: Selecția propunerilor- Aplicații practice</b>	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2ore</b>  Atelier
<b>4. Pasul 4: Construcția conceptului final-</b> Aplicații practice	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2ore</b>  Atelier
<b>5. Pasul 5: Construcția conceptului final-</b> Aplicații practice	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2ore</b>  Atelier

*G. Mărușca*

<b>6 . Pași în elaborarea unui concept de curatoriat artistic</b>	Prezentări de expoziții Exersări de panotare Prelegere Videoproiector Calculator	<b>2ore</b>  Atelier Galerie de artă Muzeu de artă Spații alternative
<b>7. Extensia conceptului iconografic în arta vizuală contemporană I</b>	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	<b>2ore</b>  Curs teoretic
<b>8. Pasul 1: Prezentarea materialului documentar</b> Schițe- studii de analiză a materialului propus	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2ore</b>  Curs teoretic
<b>9. Pasul 2: Propuneri de concepte compoziționale - Aplicații practice</b> <b>Pasul 3: Selecția propunerilor- Aplicații practice</b>	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	<b>2ore</b>  Atelier
<b>10. Pasul 4: Construcția conceptului final-</b> Aplicații practice	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	<b>2ore</b>  Atelier
<b>11. Pasul 5: Construcția conceptului final-</b> Aplicații practice	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	<b>2ore</b>  Atelier
<b>12. Pasul 6: Construcția conceptului final-</b> Aplicații practice	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	<b>2ore</b>  Atelier
<b>13. Pași în elaborarea unui concept de curatoriat artistic</b>	Prezentări de expoziții Exersări de panotare Prelegere Videoproiector Calculator	<b>2ore</b>  Atelier Galerie de artă Muzeu de artă Spații alternative
<b>14. Evaluare finală</b>	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	<b>2ore</b>  Galerie de artă Muzeu de artă Spații alternative
<b>8.2 Seminar</b>		

*G. Mărușca*

<b>1. Bibliografie și documentare individuală</b>	Dialog, dezbateri Schیțe Eboșe	<b>2 ore fizice</b>  Susținere teoretică
<b>2. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>3. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>4. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>5. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>6. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>7. Bibliografie și documentare individuală</b>	Dialog, dezbateri Schیțe Eboșe	<b>2 ore fizice</b>  Susținere teoretică
<b>8. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>9. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>10. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier

*G. Mărușca*

<b>11. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>12. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>13. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive</b>	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	<b>2 ore fizice</b>  Atelier
<b>14. Evaluare</b>	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	<b>2 ore fizice</b>  Atelier

*G. Mărușă*

## 9. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

- Bartos, Mihaly, Jeno, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, 2016
- Ailicăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.
- Andreescu, Ana, *Arta cărții. Cartea Românească Veche 1508-1700*, Editura Capitel, București, 2006.
- Buluță, Gheorghe, *Manuscrise miniaturate și ornate românești în colecții din Austria*, Editura Meridiane, București, 1990
- Fingernagel, Andreas; Gastgeber, Christian, *The most beautiful Bibles*, Österreichische Nationalbibliothek, Editura Taschen, Vienna, 2008.
- Popescu-Vîlcea, G., *Un manuscris al Voievodului Ieremia Movilă*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Popescu-Vîlcea, G., *Miniatura românească*, Editura Meridiane, București, 1981.
- Tugearu, Liliana, *Miniatura și ornamentul manuscriselor din colecția de artă medievală românească*, Volumul I: *Manuscrise bizantine și grecești medievale târzii*, Muzeul Național de Artă al României-catalog, București, 1996.
- Barbu, Daniel, *Manuscrise bizantine în colecții din România*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Baggley, John, *Icoanele și semnificația lor duhovnicească. Porți spre veșnicie*, traducere de Ioana și Florin Caragiu, Editura Σοφία, București, 2004.
- Beaux Arts*, revistă de arte vizuale, Paris.
- Bell, Julian, *Oglinda Lumii. O nouă Istorie a Artei*, traducători: Bogdan Lepădatu, Tania Șiperco, Adrian Buz și Valentin Sălăgeanu, Editura Vellant, București, 2007.
- Besançon, Alain, *Imaginea interzisă. Istoria intelectuală a iconoclasmului de la Platon la Kandinski*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Biblia sau Sfânta Scriptură Ediție jubiliară a Sfântului Sinod*, tipărită cu binecuvântarea și prefața Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
- Botez, Adriana Crainic, *Istoria Artelor Plastice Antichitatea și evul mediu*, volumul I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.
- Boghiu, Sofian, Arhim., *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Editura Bizantină, București, 2001.
- Bunge, Gabriel, Ieromonah, *Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov*, traducere și cuvânt înainte de diac. Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1996.

G. Mărușca

- Cartianu, Virginia; Dene, Viorica, *Miniatura medievală în Anglia*, Editura Meridiane, Sibiu, 1980.
- Florenski, Pavel, *Iconostasul*, Editura Anastasia, București, 1994.
- Grabar, André, *Le premier art chrétien*, Editura Gallimand, Paris, 1986.
- Grabar, André, *Les voies de la creation en iconographie cretienne*, Editura Flamarion, Paris, 1979.
- Gramatopol, Mihai, *Curente și sinteze. Portretul roman în România*, Editura Meridiane, București, 1985.
- Lazarev, V., *Istoria Artei Bizantine*, Volumele I - III, Editura Meridiane, București, 1980.
- Nimigeanu, Viorel, *Pictura biseriilor ortodoxe din Transilvania în secolul XX*, Editura Palimpsest, București, 2010.
- Ozolin, Nikolai, *Iconografia ortodoxă a Cincizecimii*, Editura Patmos, București, 2002.
- Papaioannou, Kostas, *La Peinture Byzantine et Russe Recontre*, Paris, 1965.
- Pavel, Amelia, *Desenul românesc în prima jumătate a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Portrete ale Fecioarei*, traducere de Hodorg Ana-Maria, Editura Aquila'93, Oradea, 2006.
- Quenot, Michel, *Nevoia de icoană. De vorbă cu meșterul iconar Pavel Busalaev*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Σοφία, București, 2006.
- Quenot, Michel, *Icoana Fereastră spre absolut*, Editura Enciclopedică, București, 1993.
- Quenot, Michel, *Învierea și Icoana*, Editura Cristiana, București, 1999.
- Quenot, Michel, *Sfidările icoanei. O altă viziune asupra lumii*, traducere de Dora Mezdrea, Editura Σοφία, București, 2004.
- Sendler, Egon, *Icoana chipul nevăzutului*, traducere de Ioana Caragiu, Florin Caragiu și monahia Ilie Doinița Teodosia, Editura Σοφία, București, 2005.
- Ștefănescu, I., D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Editura Meridiane, București, 1973.
- Tarabukin, Nikolai, M., *Sensul icoanei*, traducere de Vladimir Bulat, Editura Σοφία, București, 2008.
- Teodor, Damian, *Implicațiile intelectuale ale teologiei icoanei*, Editura Eicon, Cluj-Napoca, 2003.
- Tristan, Friédéric, *Primele imagini creștine de la simbol la icoană, secolele II-IV*, Editura Meridiane, București, 2002.
- Uspensky, Leonid, Vladimir Lossky, *Călăuziri în lumea icoane*, Editura Sofia, București, 2004.

→ hana sa



**10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

Curs - Atelier- Seminar-Laborator- Curatoriat artistic

**11. Evaluare**

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Evaluare	<i>Evaluare frontală pe baza schițelor și lucrărilor realizate de student</i>	35%
	Pași în elaborarea unui concept de curatoriat artistic	<i>Evaluarea lucrărilor practice elaborate și a conceptului curatorial artistic propus de studentul masterand</i>	35%
11.5 Seminar/laborator	<i>Evaluare - Activitate la seminar</i>	<i>Realizarea unor studii premergătoare temei</i>	10%
		<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	10%
		<i>Implicare în dezvoltarea temei prin studiu individual</i>	10%
11.6 Standard minim de performanță:	Prezentarea portofoliului cu studiile propuse în cadrul temei		

Data completării  
19.04.2021

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar



Data avizării în catedră

Semnătura director de departament


